

Postanowienie z dnia 14 września 2010 r.

II PZ 22/10

Roszczenie o zwrot kosztów procesu (art. 98 § 1 w związku z art. 109 § 1 zdanie pierwsze k.p.c.), w przypadku rozpoznania apelacji w postępowaniu uproszczonym na posiedzeniu niejawnym (art. 505¹⁰ § 2 k.p.c.), należy zgłosić najpóźniej przed wydaniem orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie (na przykład w odpowiedzi na apelację).

Przewodniczący SSN Józef Iwulski (sprawozdawca), Sędziowie SN: Beata Gudowska, Andrzej Wróbel.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 14 września 2010 r. sprawy z powództwa Dariusza B. przeciwko Czesławowi M. o uznanie wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne, o odszkodowanie, na skutek zażalenia powoda na wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 2 grudnia 2009 r. [...]

o d d a l i ł zażalenie i zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

U z a s a d n i e

Wyrokiem z dnia 2 grudnia 2009 r. [...] Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu oddalił apelację powoda Dariusza B. od wyroku Sądu Rejonowego Poznań Grunwald i Jeżyce-Sądu Pracy w Poznaniu z dnia 29 lipca 2009 r. [...], wydanego w sprawie przeciwko Czesławowi M. o uznanie wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne i odszkodowanie (w punkcie pierwszym) oraz postanowił obciążyć powoda kosztami postępowania apelacyjnego i w związku z tym zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 225 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (w punkcie drugim). Uzasadniając rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy powołał się na przepisy § 11 ust. 1 pkt 2 i § 12 ust. 1 pkt 1 w związku z § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców

prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

W zażaleniu na postanowienie w przedmiocie kosztów postępowania odwoławczego (punkt drugi wyroku Sądu Okręgowego), wniesionym na podstawie art. 394¹ § 1 pkt 2 k.p.c., powód stwierdził, że w postępowaniu przed Sądem drugiej instancji strona pozwana nie podjęła żadnych czynności procesowych, w tym nie zgłosiła żądania zwrotu kosztów postępowania. Po wniesieniu apelacji powodowi nie doręczono bowiem żadnego pisma pozwanego, z którego wynikałoby żądanie zwrotu kosztów postępowania odwoławczego. Zdaniem powoda, dla skutecznego zgłoszenia żądania zwrotu kosztów postępowania niezbędne jest doręczenie tego żądania stronie przeciwnej, gdyż to strona przeciwna po przegraniu sprawy będzie zobowiązana do zwrotu kosztów procesu. Skoro więc roszczenie pozwanego o zwrot kosztów postępowania nie zostało doręczone powodowi, to zostało ono zgłoszone nieskutecznie. Powód wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia Sądu Okręgowego i „nieobciążanie go obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania” oraz o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

W odpowiedzi na zażalenie pozwany wniósł o jego oddalenie w całości i zasądzenie od powoda kosztów postępowania zażaleniowego. W ocenie pozwanego, żądanie zwrotu kosztów procesu zostało dokonane skutecznie, bowiem pismo procesowe obejmujące takie żądanie doręczono pełnomocnikowi procesowemu powoda. Zarządzenie o doręczeniu powodowi odpisu orzeczenia Sądu Okręgowego wraz z jego uzasadnieniem oraz odpowiedzią pozwanego na apelację zostało wykonane, zaś powód odebrał stosowną korespondencję w dniu 26 stycznia 2010 r. Pozwany podkreślił, że żądanie zwrotu kosztów procesu - jakkolwiek doręczone po wydaniu orzeczenia Sądu drugiej instancji na posiedzeniu niejawnym - zostało skutecznie zgłoszone Sądowi przed wydaniem tego orzeczenia. Aby żądanie zwrotu kosztów procesu wywołało stosowne skutki procesowe nie musi być doręczone drugiej stronie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne. Postępowanie (także apelacyjne) w rozpoznawanej sprawie toczyło się w odrębnym postępowaniu uproszczonym (art. 505¹-505¹⁴ k.p.c.). Zgodnie z art. 505¹⁰ § 2 k.p.c., Sąd drugiej instancji był uprawniony do rozpo-

znania apelacji na posiedzeniu niejawnym, gdyż powód w apelacji ani pozwany w odpowiedzi na apelację nie żądali przeprowadzenia rozprawy. W pisemnej odpowiedzi na apelację, którą pozwany wniósł do Sądu drugiej instancji w dniu 3 listopada 2009 r. (data stempla pocztowego), został wyraźnie sformułowany wniosek o zasądzenie od powoda zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego. Zgłoszony w ten sposób wniosek podlegał więc rozpoznaniu przez Sąd Okręgowy na posiedzeniu niejawnym w dniu 2 grudnia 2009 r. przy wydaniu wyroku kończącego postępowanie w sprawie. Żaden przepis procedury cywilnej nie obliguje sądu w takiej sytuacji procesowej do doręczenia powodowi odpisu odpowiedzi na apelację przed dniem wydania orzeczenia kończącego postępowanie. Doręczenie powodowi odpisu odpowiedzi na apelację zostało dokonane wraz z doręczeniem odpisu wyroku (wykonanie zarządzenia z dnia 13 stycznia 2010 r.).

Przepisy Kodeksu postępowania cywilnego nie wiążą skuteczności roszczenia o zwrot kosztów procesu ze zgłoszeniem tego żądania stronie przeciwnej, lecz uzależniają możliwość domagania się zwrotu tych kosztów od zgłoszenia stosownego wniosku sądowi. W myśl art. 109 § 1 zdanie pierwsze k.p.c., roszczenie o zwrot kosztów procesu wygasa, jeśli strona najpóźniej przed zamknięciem rozprawy bezpośrednio poprzedzającej wydanie orzeczenia nie złoży sądowi spisu kosztów albo nie zgłosi wniosku o przyznanie kosztów według norm przepisanych. Przepis ten odnosi się wprost do postępowania procesowego prowadzonego na zasadach ogólnych i ma odpowiednie zastosowanie do postępowania uproszczonego w sprawach z zakresu prawa pracy (art. 13 k.p.c.). Zastosowanie art. 109 § 1 zdanie pierwsze k.p.c. w przypadku rozpoznania w postępowaniu uproszczonym apelacji na posiedzeniu niejawnym oznacza, że roszczenie o zwrot kosztów procesu (spis kosztów albo wniosek o przyznanie kosztów według norm przepisanych) należy zgłosić najpóźniej przed wydaniem orzeczenia (np. w odpowiedzi na apelację). W rozpoznawanej sprawie pozwany zgłosił żądanie zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego (art. 98 § 1 k.p.c.) w odpowiedzi na apelację (złożonej w terminie ustawowym) przed datą posiedzenia niejawnego, na którym Sąd Okręgowy wydał orzeczenie kończące postępowanie w sprawie. Ponieważ apelacja powoda została oddalona, to pozwany wygrał sprawę w postępowaniu odwoławczym i rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego w przedmiocie kosztów ma oparcie w art. 98 § 1 w związku z art. 109 § 1 oraz w związku z art. 505¹⁰ § 2 k.p.c.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy oddalił zażalenie na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. oraz orzekł o kosztach postępowania zażaleniowego na podstawie art. 98 § 1 k.p.c.

=====